

befegle denne Overenskomst. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Frier: Maa jeg et Øjeblik fortsætte disse Bemærkninger, idet jeg vil søge at føre Diskussionen bort fra den Storm af stærke Videnstaber, som hlydes mig at suje gennem det ærede Medlems Foredrag, og som bragte ham f. Ets. til at opføre endogsaa Belysnings- og Brolægningsvæsenet paa Synderregistret for Kjøbenhavn, over i den køligere Luft, hvor der tales om selve Sagen. Det forekommer mig, at noget af, hvad det ærede Medlem og andre med ham lægge stærkest Vægt paa, er den bag hans Ytringer liggende Tvivl om, hvorvidt man i Virkeligheden vil støtte Kjøbenhavns Skolevæsen ved at bevilge disse Penges til Kjøbenhavns Kommune. Jeg tror nu, at der foreligger et tilstrækkeligt Materiale til at vise, at denne Tvivl er ugrundet. For det første kan jeg henvise til Udtalelser fra den Myn- dighed, som særlig repræsenterer Kjøbenhavns Skolevæsen. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har saaledes under 14de Februar 1890 tilstillet Skoledirektionen i Kjøbenhavn en Skrivelse, hvori det udbad sig Skoledirektionens nærmere Ytringer angaaende et Tilskud til Forhøjelse af Lønningerne for Lærere og Lærerinder ved Kjøbenhavns Kommuneskoler, og sit Svar herpaa ender Skoledirektionen med følgende Ytringer: „Idet Direktionen griber Bej- ligheden til at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums velvillige og nøje Overvejelse, tillader den sig samtidig at udtale, at den vedblivende vilde anse det for den heldigste Løsning, hvis der fra Statskassen kunde ydes Kjøbenhavns offentlige Skolevæsen et passende aarligt Tilskud, hvortil der da muligvis kunde knyttes en Forpligtelse til med Ministeriets Billigelse og efter visse forud fastsatte Regler at anvende en vis Kvotael heraf til Forbedring af Lærerpersonalets Lønninger; men for øvrigt vil Direktionen, selv om et eventuelt Statstilskud indskrænkes til ubeløkkende at anvendes som Lønningstillæg, paafønlige en saadan Foranstaltning fra Statsmyndig- hedernes Side og under Forudsætning af, at ogsaa Kommunalbestyrelsen for sit Vedkommende giver sit Samtykke til dens Ivoer- sættelse, yde sin Medvirksomhed til, at Løn- ningstillægget i saa Fald fordeles saaledes, at man paa den bedst mulige Maade varetager saavel Statens som Lærerstandens og Kommunens Interesser.“ Deri ligger alt- saa, at Skoledirektionens Opfattelse med Hensyn til Anvendelsen af saadanne Midler netop gaar i den Retning, hvori det fore-

kom mig, at ogsaa det ærede Medlem mente saadanne Midler bør anvendes. Men mere end at stole paa en Mand's Ord er det jo tilraadeligt at se paa hans Gerninger, og ogsaa i den Henseende gaar jeg ud fra, at man vil indrømme, der ikke er nogen som helst Grund til at tro, at Kjøbenhavns Kom- mune ikke fuldt ud vil anvende et eventuelt Statstilskud til Vedligeholdelse og For- bedring af sit Skolevæsen. Naar man f. Ets. ser efter, hvad den i en Række af Aar, stadig i stigende Grad, har ofret paa sit Skolevæsen, faar man bekræftet, hvad der paa Forhaand kunde antages. Saaledes har Kjøbenhavns Kommune i 1876 til Lønninger for Lærere og Lærerinder anvendt 395,331 Kr.; 10 Aar efter, i 1886, var Beløbet steget til 849,546 Kr.; i 1894 til 1,339,808 Kr., og paa Budgettet for 1896 er der hertil bevilget 1,457,431 Kr. Paa Kontoen „Undervisningsapparater“ er der en lignende Stigning. I 1876 blev der nem- lig hertil anvendt 26,722 Kr.; i 1886: 51,791 Kr.; i 1894: 72,353 Kr., og endelig er der paa Budgettet for 1896 bevilget 80,633 Kr. Naar man vil se paa den samlede Udgift til Kjøbenhavns kommunale Skolevæsen, vil man finde, at den i 1876 var 478,000 Kr., det vil sige for hver Elev en Udgift af 44,⁸⁰ Kr.; i 1886: 1,038,000 Kr., det er for hver enkelt Elev 47,¹⁰ Kr. og i 1894: 1,674,000 Kr. eller 49 Kr. for hver Elev. Det viser sig altsaa, at Summerne ikke blot ere i ab- solut Stigning; men at ogsaa den Beføst- ning, som hvert enkelt Barn kræver af Kom- munen, stiger Aar for Aar. Under disse Forhold er der ingen Anledning til at tro, at det ikke netop vil være til Fordel for Skolevæsenet, Kommunen vil føle sig kaldet til at anvende Statstilskuddet dertil. Saa har det ærede Medlem og maaste andre med ham spurgt, hvilken Garanti Staten har for, at det vil ske. Jeg tror, at Staten har al ønskelig Garanti i det Afhængighedsforhold, hvori Kjøbenhavns kommunale Skolevæsen staar til Staten. Det styres af en Institu- tion, hvori Statens Repræsentanter ere i født Flertal. Man kan ikke komme bort fra, at to af de tre Medlemmer i Kjøbenhavns Skoledirektion ikke ere Kommunens, men Statens Repræsentanter, nemlig Overpræsiden- ten og Stiftsprovsten, medens kun den tredje, Borgmesteren, repræsenterer den kommunale Interesse. Allerede deri har Staten Garanti for, at Kjøbenhavns Skolevæsen ikke ledes vildt af forsejlede kommunale Tønderer. Naar der dernæst spørges, hvorvidt man ikke under daarlige økonomiske Forhold risikerer, at Kjøbenhavn uden videre nedsetter sit Lærerpersonales Lønninger, saa er Forholdet